

Uddannelse og beskæftigelse

Siden 1996 har det været en betingelse, at man både opfylder et alderskrav og et uddannelseskrav for at blive fisker. Alderskravet er 16 år. Når man er fyldt 16 år, kan man gennemføre en uddannelse i sø- og arbejdssikkerhed, der varer tre uger. Efter det kursus kan man søge ind på Erhvervsfiskeruddannelsen på Fiskeriskolen. For unge mellem 16 og 18 år er det den eneste vej ind i fiskeriet.

Er man over 18 år, kan man tage hyre som fisker, hvis man har gennemført uddannelsen i sø- og arbejdssikkerhed. Den kan gennemføres på Fiskeriskolen.

Fiskeriets sikkerhedskursus

For at blive fisker skal man gennemføre sikkerhedskurset. Her lærer man om skibets redningsudstyr gennem instruktion og praktiske øvelser. Der er fokus på arbejdsmiljø og sikkerhed under sejladserne, og når man arbejder om bord. Man lærer bl.a. førstehjælp og brandslukning. Man får også en kort introduktion i love og regler om fiskeri og søfart.

Kursister, der er fyldt 18 år, kan tage arbejde som fisker efter dette kursus. Selv om det er tilstrækkeligt med sikkerhedskurset, kan man få et meget mere varieret og spændende job, hvis man tager Erhvervsfiskeruddannelsen eller uddannelsen til fiskeskipper bagefter.

Vil du vide mere?

Fiskeriskolen

Tlf. 96 91 92 30 - post@fiskeriskolen.dk

www.fiskeriskolen.dk

www.blivfisker.nu

Erhvervsfiskeruddannelsen

Erhvervsfiskeruddannelsen er en 2-årig erhvervsuddannelse, som består af både praktik på fiskeskibe og skoleophold på fiskeriskolen.

Erhvervsfiskeruddannelsen er sammensat af:

1. praktikperiode (1/2 år)
  - Skoleophold (22 uger)
2. praktikperiode (1/2 år)
3. praktikperiode (1/2 år)

Man får løn i forhold til HTS' satser under hele uddannelsen. I praktikperioderne får man også del i udbyttet på det skib, man arbejder.

Ordforklaring

HTS:

Handel, Transport og Serviceerhvervene.

I praktikperioderne arbejder man så vidt muligt med tre forskellige fiskerityper, altså på tre forskellige fiskeskibe.

Under skoleopholdet arbejder man med en række spændende emner som sikkerhed, fiskearterne og deres omgivelser, fangstmetoder, fiskeredskaber og fartøjer, fiskens behandling og kvalitet m.m. Man lærer om sygdomsbehandling, og kan afslutte med at tage et cer-

tifikat som sygdomsbehandler. Man lærer noget om økonomi og deling af udbytte på en kutter. I navigation kan der afsluttes med en duelighedsprøve i sejlads for fiskere. Motorlære og maskinrummets udstyr kan også afsluttes med en duelighedsprøve. Man bliver også undervist i reparations svejsning, kabys-tjeneste, bødning, tovværk og wirer samt lærer at bruge en skibsradio. Der kan afsluttes med en GMDSS certifikatprøve.

Når hele uddannelsen er gennemført med et tilfredsstillende resultat, får man Det Blå Bevis. Det viser, at man nu er fuldt uddannet fisker og må arbejde som sådan. Det Blå Bevis giver også ret til at føre fiskeskibe på op til 9 meter.

Har man opnået duelighedsbeviserne i sejlads for fiskere og motorlære, certifikat i radiolære og bestået uddannelsen som sygebehandler (Medicinkiste B-uddannelsen), må man føre fartøjer på op til ca. 15 meter i Nærfart.

Vil du vide mere?

Fiskeriskolen

Tlf. 96 91 92 30 - post@fiskeriskolen.dk

www.fiskeriskolen.dk

www.blivfisker.nu

3.1 · Nærfart

Nærfart omfatter området syd for 62° N bredde, nord for 48° N bredde og øst for 12° V længde samt fart i Østersøen, på Færøerne og Færø Banke samt langs Grønlands kyst i en afstand af ikke over 200 sømil fra kysten (basislinien).

Kilde: Danmarks Fiskeriforening.

Arbejdsmarkedsuddannelser

Arbejdsmarkedsuddannelserne er opbygget af moduler, der varer fra to dage til et halvt år. De fleste moduler varer fra en til fire uger og giver adgang til forskellige funktioner i fiskeriet. Uddannelserne gennemføres af Fiskeriskolen og de enkelte kurser tilbydes enten om bord på uddannelsesskibet Athene, som lægger til i forskellige fiskerihavne over hele landet eller på Fiskeriskolen i Thyborøn.

Man kan vælge mellem følgende uddannelser:

- Grundkursus i søsikkerhed, 111 lektioner/ 3 uger:
Uddannelsen giver adgang til erhvervet. Kun med en tilfredsstillende gennemførelse kan man blive erhvervsfisker.
- Søsikkerhed for erfarne, 37 lektioner/1 uge:
De fiskere, som ikke behøver det indledende kursus i søsikkerhed, fordi de allerede var aktive fiskere, da reglen blev indført, kan tage en uddannelse i søsikkerhed, der består af 37 lektioner.
- Medicinkisteuddannelserne:
På stort set alle fiskefartøjer skal fartøjsføreren være uddannet sygebehandler og uddannet til at yde førstehjælp til fiskerne om bord. Mange besætninger vælger at flere – eller endda alle – skal have uddannelsen, fordi man vægter sikkerhed højt.

Afhængig af sejladsområdet skal man som sygebehandler have én af følgende uddannelser:

- 1) Medicinkiste C for det kystnære fiskeri.
- 2) Medicinkiste B for den del af fiskeriet som sejler mere end 1/2 time fra kyst.
- 3) Medicinkiste A for fartøjer som kan sejle på langfart

For begge uddannelser gælder, at de skal gentages senest efter 5 år.

Ud over de nævnte uddannelsesmoduler er der udviklet en række moduler, som tilsammen udgør skoledelen af Erhvervsfiskeruddannelsen for voksne (Det Blå Bevis). Alle modulerne kan gennemføres enkeltvis eller i sammenhæng. Det afhænger af den enkelte fiskers behov og familieliv.

Erhvervsfiskeruddannelsen for voksne

Voksne kan gennemføre Erhvervsfiskeruddannelsen ved at kombinere aktivt fiskeri og uddannelse på Fiskeriskolen. Her indgår følgende uddannelser i Det Blå Bevis:

- Fiskerilære
- Instrumentlære
- Radiokursus ROC certifikat *
- Vedligeholdelse af fiskeredskaber
- Sundhed, ernæring og proviantering
- Medicinkiste B *
- Navigation *
- Arbejdsmarkedsforhold og driftsøkonomi
- Reparationsvejsning
- Motorlære *

Når man har gennemført alle modulerne med tilfredsstillende resultat, og samtidig kan dokumentere mindst 18 måneders sejltid som fisker, får man Det Blå Bevis. Det viser, at man nu er fuldt uddannet erhvervsfisker og må arbejde som sådan. Det Blå Bevis giver også ret til at føre fiskeskibe på op til 9 meter.

Hvis man ud over uddannelsen vælger at gå til prøve (og består) i de fag, der er markeret med "*", må man føre fiskeskibe på op til ca. 15 meter.

Økonomi under uddannelsen

I de 18 måneder man fisker, er man partsfisker og har en normal indtjening. I perioderne på Fiskeriskolen får man løntabsgodtgørelse. Det svarer til højeste dagpengesats. Hvis man bor langt fra uddannelsesstedet, kan man også få rejse og ophold betalt.

Som partsfisker er man juridisk set arbejdsløs, når man går i land efter en fangstrejse. Derfor skal man være opmærksom på de regler, der gælder for arbejdsløse. Ejer man helt eller delvist et fiskefartøj, er man ikke arbejdsløs mellem fangstrejserne, og derfor er det andre regler der gælder.

Regler for arbejdsløse

dagpengeberettigede partsfiskere

Som arbejdsløs dagpengeberettiget har man ret til 6 ugers selvvalgt AMU uddannelse og kan deltage i 6 ugers uddannelse af de beskrevne moduler. Efter et 1/2 års aktivt fiskeri har man optjent ret til igen at tage 6 ugers uddannelse. På den måde kan man gennemføre Erhvervsfiskeruddannelsen på et par år. Man kan også gennemføre alle modulerne uden hensyn til 6-ugers-reglen, hvis det lokale AF-kontor bevilger uddannelsen.

Regler for beskæftigede dagpengeberettigede

Der er ingen begrænsning på 6 uger for fartøjs-ejere. Man kan frit vælge at deltage i modulerne i den rækkefølge, de bliver udbudt på Fiskeriskolen, så det passer til temperament og familieliv.

Vil du vide mere?

Fiskeriskolen

Tlf. 96 91 92 30 - post@fiskeriskolen.dk

www.fiskeriskolen.dk

www.blivfisker.nu

Fiskeskipper af 3. og 1. grad

Når man har to års sejltid som fisker eller har gennemført Erhvervsfiskeruddannelsen (Det Blå Bevis), kan man starte på en af skipper-skolerne, hvor man kan vælge at læse til fiskeskipper af 3. eller 1. grad.

Jobbet

Fiskeskipperen er styrmand, skibsfører og arbejdsleder om bord på fiskeskibe.

Som fiskeskipper af 3. grad har man ret til at sejle som styrmand på fiskeskibe i nærfart. Efter tilstrækkelig fartstid må man også sejle som skipper på fiskeskibe med en længde på under 45 meter i Nærfart.

Som fiskeskipper af 1. grad må man sejle som skipper om bord på alle fiskeskibe uanset størrelse og fartsområde.

Uddannelsen

Uddannelsen som fiskeskipper foregår på Skagen Skipperskole med afdeling i Thyborøn. Her læser man fag som navigation, meteorologi, vagttjeneste, visuel signalering, skibsteknik, sundhedslære, sikkerhed og miljøbeskyttelse, maskinlære, brandbekæmpelse, dansk, engelsk, pc-brug samt søret og administration af fiskeskibe. For at blive fiskeskipper af 1. grad skal man desuden have biologi, havlære og fiskerilære.

Varighed

Uddannelsen som fiskeskipper af 3. grad tager seks måneder. For at blive fiskeskipper af 1. grad skal man yderligere 12 måneder på skole.

Indtægt

Man kan få SU under uddannelsen.

Skoleophold

Skolerne hjælper gerne med at finde kollegieværelser.

Adgangskrav

For at blive optaget på uddannelsen til fiskeskipper af 3. grad skal man enten være uddannet skibsmekaniker, skibsassistent eller erhvervsfisker. Man kan også komme ind, hvis man har sejlet som fisker i to år og mindst har ni års skolegang. For at blive fiskeskipper af 1. grad skal man have folkeskolens udvidede afgangsprøve i dansk, engelsk, matematik og fysik/kemi med mindst 6 i karakter – eller et forberedelseskursus, der tager tre måneder.

Jobskift

Uddannelsen til fiskeskipper af 3. grad og uddannelsen til kystskipper ligger meget tæt op ad hinanden, og ved at deltage i ganske få moduler ekstra kan man blive kystskipper.

På samme måde ligger fiskeskippereksamen af 1. grad tæt på sætteskippereksamen. Ved at tage nogle få moduler ekstra kan man blive sætteskipper.

Vil du vide mere?

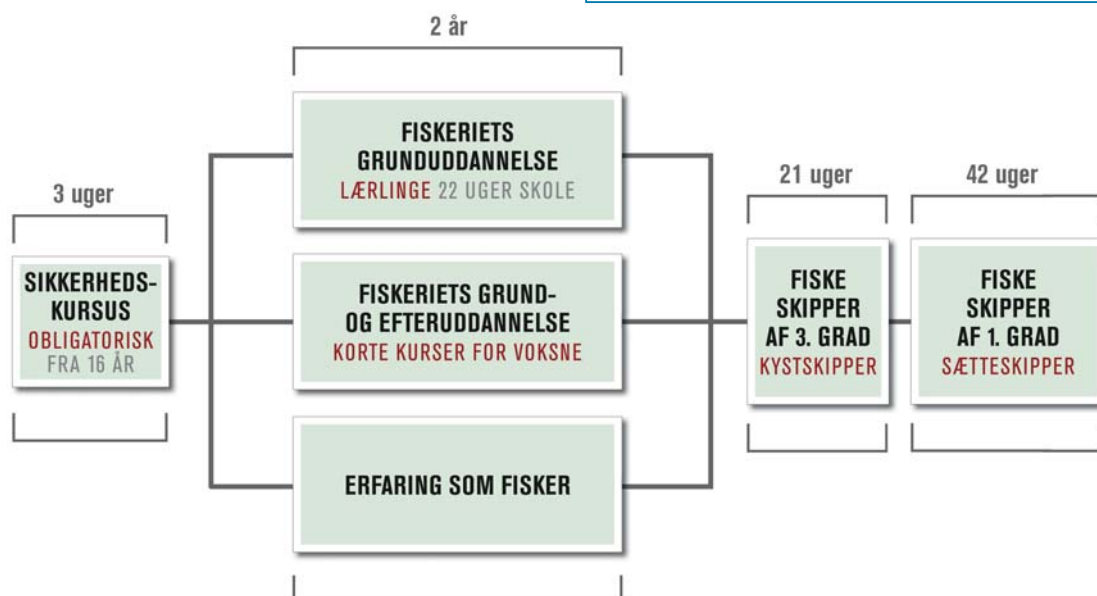
Skagen Skipperskole

Tlf. 99 44 33 44

www.skipperskolen.dk

www.blivfisker.nu

3.2 · Oversigt over fiskeriets uddannelser

Videreuddannelse

Hvis man på et tidspunkt får lyst til at lave noget helt andet – efter at have gjort sin uddannelse som fisker eller skipper færdig – er der mange muligheder for at efteruddanne sig.

Når man har gennemført Fiskeriets Grunduddannelse, kan man f.eks. blive fiskeriteknolog. Er man uddannet som fiskeskipper af 1. eller 3. grad, kan man med en kort supplerende uddannelse og fornyet praktik skifte fra fiskerflåden til handelsflåden og blive styrmand eller skibsfører på en coaster. Og der er mange andre muligheder, end de her nævnte.

Fiskeriteknolog

Fiskeriteknologer arbejder typisk som:

- Produktions- og kvalitetsstyringsmedarbejdere i fiskeindustrien på leder- og mellemliderniveau
- Rådgivere i fiskeriteknologi
- Produktudviklere
- Konsulenter hos organisationerne
- Lærere i fiskerifag
- Ansatte i fiskerieksporvirksomheder
- Udviklere af fiskeindustriens kvalitetsstyringssystemer og forædling

Adgangskrav

Uddannelsen som fiskeriteknolog er en 2-årig uddannelse. Det er et krav, at man har praktisk erfaring fra erhvervslivet. Man skal også have Folkeskolens Udvidede Afgangsprøve i matematik og naturlære samt Folkeskolens Afgangsprøve i dansk og engelsk. Man kan gå direkte ind på uddannelsens andet år, hvis man har en gymnasial afgangsprøve på B-niveau i fysik og kemi samt mindst ét års erhvervserfaring.

Uddannelsens indhold og opbygning

Uddannelsen består af et indledende trin og et fagligt trin. Uddannelsens indledende trin varer 1 år. Der undervises i fagene biologi, kemi, matematik, engelsk, fysik, dansk og edb. Det indledende trin afsluttes med en prøve, som giver adgang til det faglige trin.

Det faglige trin varer også 1 år, hvor der undervises i fiskebehandling, mikrobiologi/hygienje, arbejdsledelse og proces- og driftsteknik. Herudover undervises bl.a. i fiskemetoder, maskinlære, økonomi og statistik. I løbet af det faglige trin skal de studerende skrive et speciale. Der afsluttes med eksamen i alle fag.